

Avfalls-PM, Detaljplan 6 Östra Nacka strand

Inledning

Enligt plan- och bygglagen ska bebyggelse och byggnadsverk lokaliseras till mark som är lämpad för ändamålet med hänsyn till bland annat avfallshantering (2 kap. 5§) och de ska utformas och placeras på ett sätt som är lämpligt med hänsyn till möjligheterna att hantera avfall (2 kap. 6§).

Detta PM har tagits fram av planenheten på Nacka kommun tillsammans med fastighetsutvecklaren Genova som företrädare för Nacka 9 AB. Syftet är att säkerställa en fungerande avfallslösning för samtliga aktörer som har ansvar för avfall (kommunen, producenter av förpackningar, fastighetsägare, insamlingsaktörer).

Planer, strategier och styrdokument

Nacka kommuns avfallsplan

Nackas avfallsplan utgår från fyra övergripande mål: att förebygga avfall, att ge god service, tillgänglig insamling och engagera Nackaborna, att ha en hållbar och säker avfallshantering samt att minska nedskräpningen. Avfallsplanen gäller fram till och med år 2026. Läs vidare under [Nacka kommuns avfallsplan](#).

Teknisk handbok

Tekniska handboken med riktlinjer har tagits fram för att underlätta arbetet för de som planerar, bygger och förvaltar system för insamling av hushålls- och producentansvarsavfall (se kap 4) i Nacka kommun. I handboken anges att val av insamlingssystem kan variera utifrån platsens förutsättningar men inom ett geografiskt område bör samma insamlingssystem så långt om möjligt användas för att minska antalet transporter och miljöpåverkan samt störningar för de boende. Vidare behöver insamlingssystemen utformas så att kraven i avfallsföreskrifterna följs. Följande prioritetsordning för restavfall och matavfall i tät bebyggelse anges:

1. Stationär sopsug. Matavfallskvarn till separat tank är ett bra alternativ för insamling av matavfall.
2. Bottentömmande behållare (kräver tillgänglig kvartersmark).
3. Sopkäril i miljörum (stor vikt ska läggas vid placering och utformning av soprum för att uppnå en god arbetsmiljö).
4. Mobil sopsug (buller och driftproblem gör detta alternativ mindre attraktivt).

Läs vidare under [NVOA Teknisk handbok - avfall](#)

Ny förordning

Regeringen beslutade sommaren 2022 om en ny förordning om producentansvar för förpackningar. Huvudsyftet med den nya förordningen är att öka återvinningen av förpackningar samt minska mängden förpackningar och förpackningsavfall. Reglerna innebär att kommunerna tar över ansvaret för insamlingen av hushållens förpackningar från FTI (Förpackningsinsamlingen).

Kommunerna ska införa fastighetsnära insamling av förpackningar från hushåll (papper, plast, glas och metall) samt från verksamheter som är samlokaliserade med hushåll senast 1 januari 2027. Utöver detta ska skrymmande förpackningar av papper och plast samlas in på lättillgängliga insamlingsplatser.

Läs vidare under [Förpackningsinsamling - Avfall Sverige](#).

Övriga övergripande dokument

Även följande är av relevans för avfallshantering:

[Nacka kommuns avfallsföreskrifter](#)

[Nacka kommuns översiktsplan](#)

[Strategi för miljö- och klimatambitioner i stadsutvecklingen](#)

[Genomförandeplan för strategin för miljö- och klimatambitioner i stadsutvecklingen](#)

Planförslaget

Planförslaget innebär rivning av befintlig verksamhetsbyggnad och nybyggnation av flerbostadshus innehållandes cirka 100 lägenheter i varierade storlekar. Verksamhetslokaler för förskola sker i hus A. Parkering placeras i garage under byggnader med gemensam bostadsgård ovan. Planförslaget innebär även att del av Jakobsdalsvägen blir allmän plats och byggs om för att uppnå kommunal standard.



Situationsplan, White 2024.

Nuvarande avfallshantering

Inom planområdet, på fastigheten Sicklaön 13:139, sker avfallsinsamling med sopkärl inom befintlig bebyggelse miljörum. Befintliga bostäder intill planområdet, på Jakobsdalsvägen 23–29 har avfallshantering i miljörum i separata komplementbyggnader inom planområdet.

Majoriteten av avfallsinsamlingen i närliggande område görs med kärl, enstaka fastigheter på till exempel Augustendalsvägen och Fyrspannsvägen har bottentömmande behållare. I Jarlberg används stationär sopsug för större delen av området.

Föreslagen avfallshantering

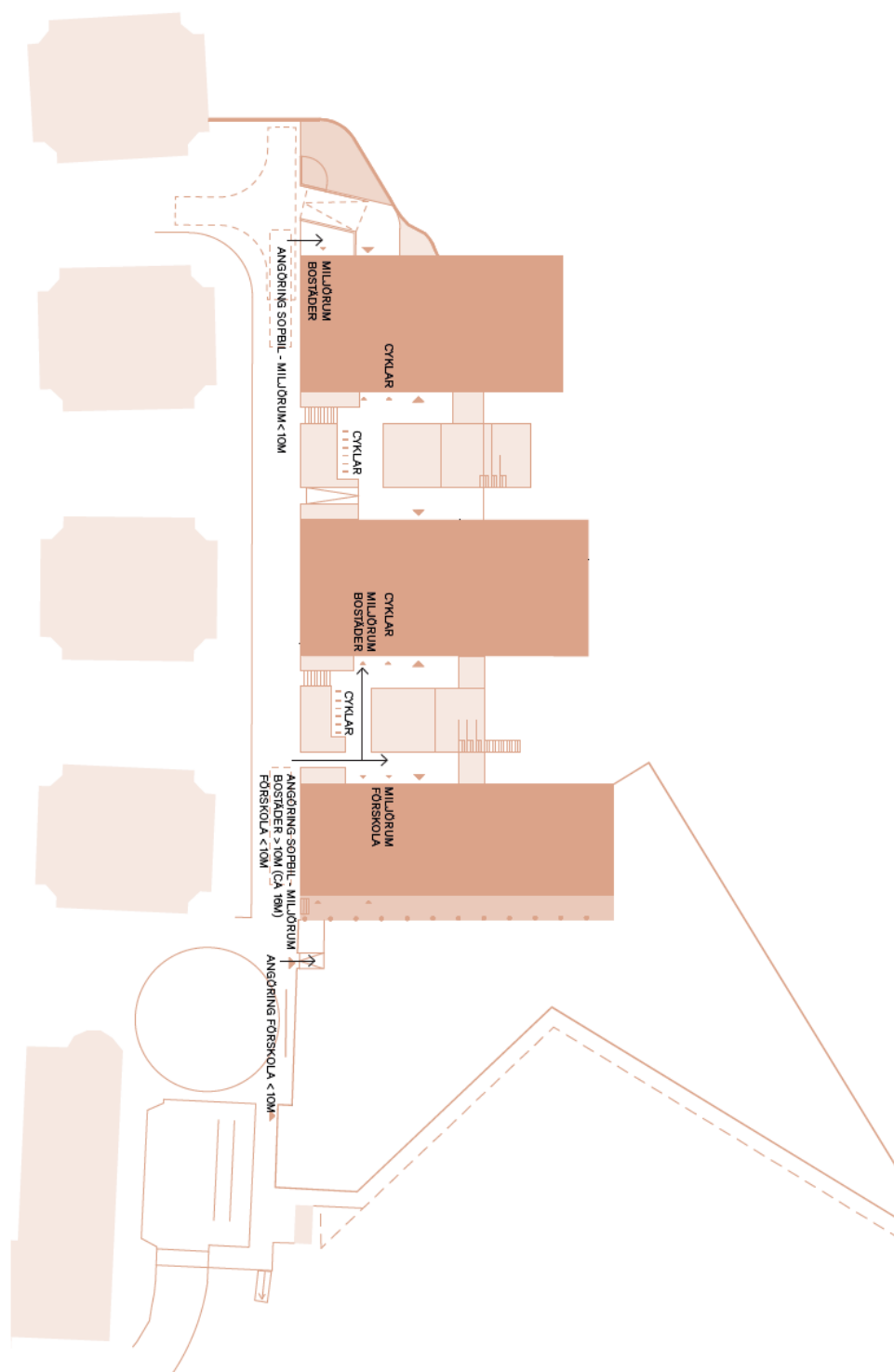
Ungefärliga avfallsmängder per respektive fraktion och användningsområde är framräknade utifrån *Nacka vatten och avfall ABs excelverktyg*, som syftar till att ge vägledning för dimensionering och planering av avfallsutrymmen. Följande grunddata har använts:

Fraktion	Lägenheter Liter/ hushåll & vecka	Förskola Barn/vecka
Matavfall	10	2
Restavfall	50	18
Returpapper	5	1
Pappersförpackningar och Wellpapp	45	2
Plastförpackningar	25	1
Metallförpackningar	2,0	3
Ofärgat glas	2,0	0,3
Färgat glas	2,0	0,1
Summa:	141	27

Nacka Vatten och Avfalls tekniska handbok för avfall är vägledande för planering och genomförande av kommande avfallshantering. Den planerade byggnationen avses också möjliggöras för att kunna certifieras som Svanmärkta hus vilket i så fall gör att insamlings- och återbrukslösningar även kommer följa dess krav. Det handlar exempelvis om att möjlighet till källsortering i minst fyra fraktioner i boendeenheten samt möjlighet till källsortering i det gemensamma miljörummet.

Utifrån projektets förutsättningar gällande bland annat storlek och läge planeras utifrån avfallshantering med integrerat miljörum i fraktioner för manuell hämtning. Ett maskinellt insamlingssystem med mobil- eller stationär sopsug bedöms inte genomförbart utifrån tillkommande bebyggelsens omfattning. Inte heller bottentömmande system ses som en lämplig lösning.

I utvecklingsförslaget planeras uppställningsplats för fordon anpassat för avfallshantering anordnas inom 10 meter från miljörummet, som även ligger inom 50m från bostadsentréer (se planskiss nedan). Angöringsfickan är utformad för att möjliggöra angöring med typfordon Los (med längd 9,4 meter) enligt *VGU (Vägar och gators utformning)*.



Planskiss där uppställningsplats i förbällande till miljörum redovisas, White 2024.

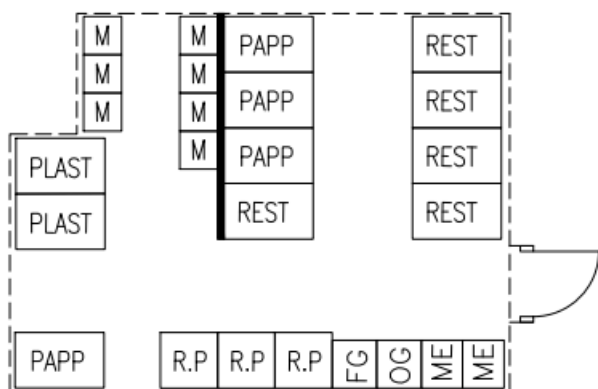
Utformningen av den planerade bebyggelsens gemensamma miljörum har gjorts dels utifrån *Nacka Vatten och Avfalls tekniska handbok för avfall*, samt utifrån *Nacka vatten och avfall ABs Excel verktyg*,

Dimensionering av avfallsutrymme – Flerbostadshus A-C

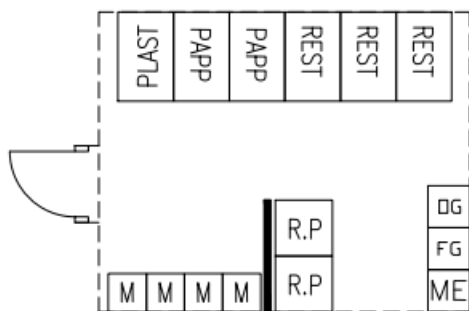
Fraktion	Hämtningsintervall	Kärlvolym (liter)	Antal kärl (beräknat)	Antal kärl (st)
Matavfall	Varje vecka	140	7,0	7
Restavfall	Varje vecka	660	7,4	8
Returpapper / kontorspapper	Varje vecka	370	1,3	2
Pappersförpackningar	Varje vecka	660	6,7	7
Plastförpackningar	Varje vecka	660	3,7	4
Metallförpackningar	Varannan vecka	190	2,1	2
Ofärgat glas	Varannan vecka	190	2,1	2
Färgat glas	Varannan vecka	190	2,1	2
Wellpapp	Varje vecka	660		
Summa:				34

Beräknat på 96 lägenheter

Ovan innebär en dimensionering av två miljörum, vilka totalt innehåller 34 stycken kärl. Detta möjliggörs i utvecklingsförslaget (se planskiss nedan).



Planskiss för miljörummets utformning i bus B. Använd i första band för bus A och B.



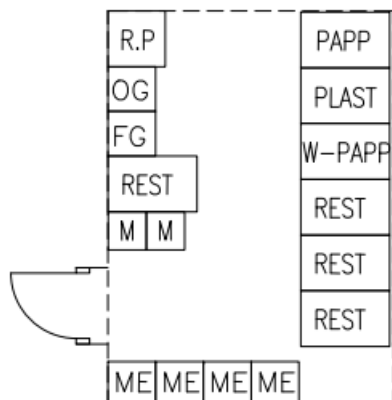
Planskiss för miljörummets utformning i bus C. Använd i första band för bus C.

Dimensionering av avfallsutrymme – Förskola inom hus A

Fraktion	Hämtningsintervall	Kärlvolym (liter)	Antal kärl (beräknat)	Antal kärl (st)
Matavfall	Varje vecka	140	1,7	2
Restavfall	Varje vecka	660	3,3	4
Returpapper / kontorspapper	Varje vecka	370	0,3	1
Pappersförpackningar	Varje vecka	660	0,1	1
Plastförpackningar	Varje vecka	660	0,2	1
Metallförpackningar	Varannan vecka	190	3,8	4
Ofärgat glas	Varannan vecka	190	0,4	1
Färgat glas	Varannan vecka	190	0,1	1
Wellpapp	Varje vecka	660	0,3	1
Summa:				16

Beräknat på 120 förskolebarn

Ovan innebär en dimensionering av ett miljörum, vilka totalt innehåller 16 stycken kärl. Detta möjliggörs i utvecklingsförslaget (se planskiss nedan).



Planskiss för miljörummets utformning i hus A avsedd för förskolan.

Slutsatser

Sammanfattningsvis har utvecklingsförslaget tillräckliga avfalls- och logistikutrymmen för att klara vägledningen i *Nacka Vatten och Avfalls tekniska handbok för avfall* samt kravställning som krävs för certifiering enligt Svanmärkta hus.

Utöver ovan är även ytterligare återbrukslösningar aktuella i det fortsatta arbetet. Det handlar om att undersöka hur utrymme för återbrukande och delning av till exempel verktyg och möbler kan möjliggöras, samt hur digitala lösningar kan integreras eller nyttjas. Eventuella tillkommande utrymmen behöver nogra utformas att främja delningsekonomi och återbruk och minimera risken att det missutnyttjas som miljörum för grovsopor och övrigt avfall.